

[Landbrugsministeren.]

ærede medlems bemærkninger om støtte til generationsskiftet.

Til det ærede medlem hr. Niels Eriksen vil jeg gerne sige, at jeg er enig med ham i — og det har andre ordførere jo også været inde på — at finansieringsproblemerne selv sagt er og må være for et erhverv, der har behov for i høj grad at rette sine produktionsanlæg op, et vældig vigtigt problem i den nærmest kommende tid. Jeg vil gerne understrege specielt det synspunkt, at det nok i høj grad er et landbrugsproblem, men at det naturligvis også er et erhvervsproblem i øvrigt, for vi må jo erkende, at det ikke bare er landbruget, der har investeringsproblemer i Danmark i disse år, det vil vel næsten hele den del af vort erhverv, der skal ekspandere stærkt, have.

Der kan være nogle særlige problemer knyttet til landbrugets investeringer, og dem mener jeg vi skal vende tilbage til og tage det oplæg, der nu kommer, med i overvejelserne. Jeg vil gerne understrege, at selv sagt har den almindelige økonomiske politik og dens muligheder for at lempe de almindelige penge- og kreditvilkår, en helt afgørende betydning, ikke mindst for et erhverv, der skal klare sig i konkurrence med andre landes erhverv.

Det ærede medlem hr. Erik Hansen (Ålborg amt) understregede familiebrugene, og dertil har jeg ikke i princippet nogen bemærkninger. Det, som det ærede medlem og jeg måske vurderer lidt forskelligt, er spørgsmålet om, hvad familiebrugene i dag omfatter. Hvad omfatter de familiebrug, som også præsterer den væsentlige del af den animalske produktion i dag? Her er vores vurderinger måske ikke totalt sammenfaldende. Jeg synes, det er rimeligt at understrege og fremhæve, som hr. Erik Hansen (Ålborg amt) gjorde det, hvad hr. Peder Nygaard, formanden for Dansk Landboungdom, har fremført: at fremtiden i høj grad ligger i den animalske produktion, og at der her må foretages en vurdering, som måske ikke svarer til en række af de vurderinger, der tidligere er anlagt, og at der kan være konklusioner at drage af den grund. Men jeg tror ikke, man uden videre kan være sikker på, at hr. Peder Nygaard og hr. Erik Hansen (Ålborg amt) derfor drager absolut ensartede konklusioner af nogen af

de spørgsmål, der måske er vanskelige; også det kan vi komme lidt nærmere tilbage til.

Hr. Morten Lange sagde, at han syntes, det var en tynd kop te. Nu kan te jo være et udmærket middel at indtage, og somme tider kan det være fornuftigt, at teen ikke er for stærk; jeg tror oven i købet, det er forstandigt, at jeg ikke har gjort teen for stærk ved denne lejlighed, og det tror jeg egentlig også det ærede medlem vil være enig med mig i.

Men det ærede medlem beklager sig lidt over, at man diskuterer arealgrænser så meget. Nu er det ikke mig, der særlig har provokeret den del af debatten, jeg føler nærmest, at jeg har været provokeret til at diskutere dem, men vi må naturligvis også have en lovgivning vedrørende arealgrænserne og en lovgivning, der giver fornøden plads for den struktur, der skal være. Jeg tror, at om det ærede medlem havde haft lidt mindre indflydelse, sidste gang der blev truffet beslutning om denne lovgivning, så havde problemet måske været lidt mindre presserende i dag. Det ærede medlem kunne i den henseende nok gribe lidt i egen barm.

Men jeg vil især gerne gøre et par bemærkninger til det ærede medlem — og for så vidt også til det ærede medlem fru Hanne Reintoft — om hjemmemarkedsordningerne. Hr. Morten Lange mente, at nu skulle de laves om, og at det måtte være på grundlag af den effektive landbrugsproduktion, hjemmemarkedspriserne blev fastsat. Det har igennem mange år været sådan, at de afgørelser, som monopolmyndighederne har truffet, er truffet på grundlag af produktionsomkostningsudviklingen i det effektivt drevne landbrug; hvad disse produkter angår. Sådan har det været, og hvad er resultatet af dette? Resultatet er, at den pris, der fastsættes til hjemmemarkedet, som skal afregnes over for landbrugets producenter, er en pris, der er lavere end den betaling, der ydes til noget andet vesteuropæisk landbrug, når de afleverer deres produkter til deres hjemmemarked. Det kan godt ske, at man somme tider kan finde priser, der er lavere, andre steder, men så er det, fordi man betaler priserne via skatterne eller subsidierer dem på anden vis, men når der er tale om den pris, vi får for varerne, kan dansk landbrug hævde sig stolt i forhold til, hvad der skal betales til alle andre vesteu-